

Отже, на уроках компаративного аналізу (у нашому випадку це є уроки зарубіжної літератури, чи світової, української, рідного краю, іноземної мови тощо) завдяки використанню тих чи тих елементів компаративного аналізу маємо можливість увиразнити спільне – таке, що об'єднує різні народи, культури, літератури, і виокремити відмінне – таке, що свідчить про неповторність націй.

Гукасян Світлана Валеріївна

магістрантка, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

e-mail: svetlanagukas@gmail.com

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕКСТОЦЕНТРИЧНОГО ПІДХОДУ

Учитель-словесник має постійно адаптувати свої методи та підходи, щоб відповідати вимогам сучасності та забезпечити ефективне засвоєння знань і умінь учнями, які визначені Державним стандартом базової середньої освіти з української мови. Важливим спрямуванням навчання є формування комунікативної компетентності, а вона пов'язана з розвитком в учнів лексичної компетентності.

Розвиток лексичної компетентності є основою формування комунікативної компетентності, адже для того, щоб говорити, учень повинен мати певний словниковий запас. А щоб заохотити учнів до вивчення лексичних одиниць, варто впроваджувати в навчання текстоцентричний підхід, який допомагає не тільки в опрацюванні мовних і мовленнєвих тем, а й заохочує учнів до читання.

Метою розвідки є визначення специфіки використання текстоцентричного підходу для формування лексичної компетентності учнів.

Використання текстоцентричного підходу на уроках сприяє вивченню лексичних одиниць, зокрема правильно підібраний текстовий матеріал допомагає зацікавити учнів, збагатити їхнє мовлення новими лексичними одиницями, навчити використовувати синоніми, антоніми, уникати лексичних помилок.

Як зауважує дослідниця Дроздова І.П. «текстоцентричний підхід до мови передбачає добір текстів-зразків, що мають типологічні характеристики певних жанрів мовлення, і подає мову як систему підсистем, що функціонує в різних сферах комунікації» [2, с. 201].

Використання навчальних текстів підвищує ефективність засвоєння лексичних одиниць, тому що учні, працюючи з текстом, збагачують свій словниковий запас, засвоюють лексикологічні поняття, мають можливість працювати з різними видами словників, добирати синоніми, антоніми, замінити слова в тексті, редагувати текст на предмет лексики та ін.

До тексту-взірця учитель повинен розробити різні види вправ, наприклад, рецептивні вправи, спрямовані на початкове ознайомлення учнів з текстом-взірцем та активізацію їхніх пізнавальних процесів, пов'язаних із сприйняттями та розумінням нових лексичних одиниць у контексті. Репродуктивні вправи допомагають відтворювати текст з використанням як уже засвоєних, так і нових лексичних одиниць. Ці вправи сприяють кращому запам'ятовуванню матеріалу, а також практиці у використанні нової лексики. Продуктивні вправи спрямовані на створення учнями нового висловлювання з використанням засвоєного матеріалу. Ці вправи розширюють лексичний запас та сприяють розвитку мовленнєвої компетентності.

Таким чином, текстоцентричний підхід забезпечує таку організацію процесу навчання української мови, за якої різноманітний текстовий матеріал стає предметом активних розумових і практичних дій учнів, формуючи не тільки лексичну компетентність, а й творче мислення та розвиток мовлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний стандарт базової середньої освіти 2020. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/
2. Дроздова І.П. Тексточентричний підхід до розвитку професійного мовлення в навчанні студентів-нефілологів української мови за професійним спрямуванням. URL: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/download/3702/3234>

Давидченко Інна Дмитрівна

доцентка кафедри української лінгвістики,
літератури та методики навчання КЗ «ХГПА»,
кандидатка педагогічних наук, доцентка
e-mail: davidchenkoid@ukr.net

ОКСАНА ЗАБУЖКО – ПОЕТЕСА, ПЕРЕКЛАДАЧКА, ЛІТЕРАТУРОЗНАВИЦЯ

Оксана Стефанівна Забужко – українська [письменниця](#), [феміністська літературознавиця](#), [поетеса](#), [есеїстка](#), [публіцистка](#), [викладачка](#) та [політична активістка](#), одна з найвідоміших письменниць сучасної України. Ключовими у творчості Оксани Забужко є теми української [національної ідентичності](#) й [гендеру](#).

Значення Оксани Стефанівни в українській літературі та культурі важко переоцінити: її твори стали знаковими для новітньої літератури та сформували не одне покоління авторів та авторок. Вона – автор поетичних збірок «Травневий іній» (1985), «Диригент останньої свічки» (1990), «Автостоп» (1994), роману «Польові дослідження з українського сексу» (1996), поем, повістей, книги есеїстики «Хроніки від Фортінбраса: Вибрана есеїстика 90-х» (1999) тощо..